

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 357/2020-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3, čl. 127 ods. 2 a 3, čl. 144 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti [REDACTED] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e**.

2. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3, čl. 127 ods. 2 a 3, čl. 144 a čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 1 T 18/2016 z 24. apríla 2017 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 23 To 112/2018 z 15. januára 2019 uznal sťažovateľa vinným zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na povolenie obnovy konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 18/2016, o ktorom okresný súd uznesením sp. zn. 15 Nt 37/2019 zo 17. decembra 2019 rozhodol tak, že ho zamietol.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2015 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako nedôvodnú zamietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom v zásade opakuje argumentáciu uvedenú v návrhu na povolenie obnovy konania a v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým okresný súd návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol. Možno zhrnúť, že sťažovateľ sa domáhal povolenia obnovy konania z dôvodu, že v pôvodnom konaní došlo k viacerým procesným pochybeniam zo strany konajúcich súdov, namietal tiež nesprávnu právnu kvalifikáciu, a tým aj uloženie nesprávneho trestu a tiež poukázal na prijatie novely Trestného zákona. Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ odôvodňuje porušenie ním označených ustanovení ústavy, listiny a dohovoru predovšetkým tým, že krajský súd len stroho odôvodnil napadnuté rozhodnutie, ktorým zamietol jeho sťažnosť proti predmetnému uzneseniu okresného súdu, ktorým okresný súd návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol, pričom sa krajský súd náležite nevysporiadal s jeho sťažnostnými námietkami, ktoré podľa názoru sťažovateľa odôvodňujú povolenie obnovy konania. Podľa sťažovateľa teda k porušeniu ním označených ustanovení ústavy, listiny a dohovoru malo dôjsť tým, že krajský súd arbitrárne vyhodnotil ním prezentované okolnosti ako také, ktoré nesplňajú kritériá dôvodov na povolenie obnovy konania predpokladané § 394 ods. 1 Trestného poriadku, a jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania, ako nedôvodnú zamietol.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 boli porušené čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3, čl. 127 ods. 2 a 3, čl. 144 a čl. 149 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b), c) a d) dohovoru. Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

Stážovateľom označené referenčné právne normy

12. Podľa čl. 7 ods. 5 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

13. Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

14. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

19. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa ods. 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

20. Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

21. Podľa čl. 149 ústavy prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

22. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

23. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom.

24. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

25. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

26. Podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) až d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva: a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu; b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby; c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú; d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

27. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovo podanie je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

28. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 3, čl. 127 ods. 2 a 3, čl. 144 a čl. 149 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b), c) a d) dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených ustanovení ústavy, listiny a dohovoru malo dôjsť tým, že krajský súd arbitrárne vyhodnotil ním prezentované okolnosti ako také, ktoré nespĺňajú kritériá dôvodov na povolenie obnovy konania predpokladané § 394 ods. 1 Trestného poriadku, a jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania, ako nedôvodnú zamietol.

29. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

30. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

31. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich viacerých nedostatkov niektorých zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania,

vyhodnotiac ho za obsahovo natoľko zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

32. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu

33. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. 59/2019).

34. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že nie je opravnou inšinciou všeobecných súdov. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavnoprávnou

požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené.

35. Ústavný súd taktiež zdôrazňuje, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

36. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020.

37. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

38. Ústavný súd pri posudzovaní dodržania ústavno-procesných princípov orgánmi verejnej moci pri rozhodovaní vychádza z toho, že na rozhodnutia vydané na rôznych inštanciách je potrebné pozeráť ako na jeden celok. Vzhľadom na túto obsahovú spojitosť napadnutého uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 s uznesením okresného súdu sp. zn. 15 Nt 37/2019 zo 17. decembra 2019 preto ústavný súd považoval za potrebné poukázať najprv na podstatnú časť z rozhodnutia okresného súdu sp. zn. 15 Nt 37/2019 zo 17. decembra 2019, v odôvodnení ktorého okresný súd v podstatnom uviedol, že v konaní o povolenie obnovy konania nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. To znamená, že v konaní

o povolenie obnovy konania sa neskúma správnosť právoplatného rozhodnutia, ale skúma sa, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy konajúcemu súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, prípadne trest by bol v rozpore s účelom trestu. Podstatou v konaní o povolení obnovy konania preto vždy ostáva nová skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy a existujúci v čase pôvodného konania. Až následne po kladnej odpovedi na túto otázku treba skúmať, či ide o nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi súdu skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine a treste. Okresný súd konštatoval, že sťažovateľ vo svojom návrhu na povolenie obnovy konania a ani na verejnom zasadnutí neuviedol žiadnu novú skutočnosť, resp. žiaden nový dôkaz, ktorým by sa okresný súd nemohol zaoberať v pôvodnom konaní, čím nebola splnená základná prvotná zákonná podmienka pre povolenie obnovy konania, a to existencia skutočnosti alebo dôkazu pre súd nových, skôr neznámych v čase rozhodovania, ktoré už v čase rozhodovania existovali.

Pokiaľ ide o sťažovateľom uvádzanú novelu Trestného zákona, táto zmena Trestného zákona sa týkala trestného činu krádeže, a teda nemala vôbec vplyv na pôvodné konanie, keďže sťažovateľ bol odsúdený za prečin porušovania domovej slobody, kde sa spôsobenie škody ani nevyžaduje. Vzhľadom na uvedené okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania, pretože neboli splnené podmienky na obnovu konania podľa § 394 Trestného poriadku.

39. Krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 rozhodol tak, že sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 15 Nt 37/2019 zo 17. decembra 2019 ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd v podstatnom uviedol, že obnova konania z dôvodov podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku je mimoriadnym opravným prostriedkom, cieľom ktorého je náprava právoplatného rozhodnutia, ktoré vychádza zo súdom zistených skutkových okolností, ktoré zrejme nemôžu byť považované za správne, pretože dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy v pôvodnom konaní neznáme a tieto nové skutočnosti alebo dôkazy by mohli viesť k iným skutkovým zisteniam súdu. Keďže správne zistenie

skutkového stavu veci je prvoradým predpokladom na správnu aplikáciu právnych predpisov, tento mimoriadny opravný prostriedok nie je určený na nápravu súdnych rozhodnutí, v ktorých by malo dôjsť k nesprávnemu a nezákonnému postupu konajúceho súdu v dôsledku nesprávneho výkladu právnych noriem, hmotného práva, prípadne k porušeniu procesných právnych noriem, na túto nápravu slúži iný mimoriadny opravný prostriedok, a to dovolanie. Pri posudzovaní splnenia podmienok na povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku súd hodnotí návrh na obnovu konania z dvoch hľadísk. Prvým hľadiskom je to, či v návrhu na povolenie sú vôbec uvádzané skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme. Druhým hľadiskom je to, či by tieto skutočnosti alebo dôkazy samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi predtým mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie. Riešenie tejto druhej otázky prichádza do úvahy až po kladnej odpovedi na prvú otázku.

Z hľadiska posúdenia v návrhu na obnovu konania uvedených skutočností alebo dôkazov je rozhodné, že musí ísť o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli súdu skôr, teda v pôvodnom konaní známe, neboli predmetom dokazovania ani neboli v tom čase v spise obsiahnuté. Otázku, či by nové skutočnosti alebo dôkazy mohli viesť k inému rozhodnutiu, nemožno riešiť bez hodnotenia dôkazného významu novo tvrdenej skutočnosti alebo novo navrhovaného dôkazu. Toto hodnotenie sa však nevzťahuje priamo na skutok, ktorý bol predmetom pôvodného konania, alebo na osobu páchatel'a, ale vzťahuje sa na doteraz vykonané dôkazy a doterajšie zistenia skutkového stavu veci.

Z uvedeného podľa dlhodobo ustálenej súdnej praxe teda vyplýva, že v konaní o povolenie obnovy konajúci súd nemôže, teda nemá právomoc preskúmavať vecnú správnosť rozsudku a zákonnosť postupu súdu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa konajúci súd pri rozhodovaní vyrovnal so všetkými okolnosťami a obhajobou odsúdeného, či rešpektoval zásadu bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní a pod. Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahov spisov, a to ani vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil (R 35/1988, R 6/1997).

Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd k záveru, že odôvodnenie uznesenia okresného súdu obsahuje všeobecné právne závery, ktoré sú v úplnom súlade s už

uvedenými, súdnou praxou ustálenými právnymi závermi. Podľa názoru krajského súdu okresný súd v súlade s týmito právnymi závermi správne dospel k záveru, že v návrhu sťažovateľa na obnovu konania nie sú uvedené žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Pretože sťažovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, resp. o treste, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa proti predmetnému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

40. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu (v spojení s právnymi závermi okresného súdu, s ktorými sa krajský súd zidentifikoval a v odôvodnení napadnutého uznesenia na ne poukázal), ako aj z citovanej relevantnej právnej úpravy, bez toho, aby bolo potrebné dôvody rozhodnutia krajského súdu ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky, či návrh sťažovateľa na povolenie obnovy predmetného trestného konania obsahoval kvalifikované skutočnosti opodstatňujúce povolenie obnovy konania, konštatuje ústavný súd ústavnú konformnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí náležite vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a riadne vysvetlil dôvody na zamietnutie sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu. Odpoveď krajského súdu hodnotí ústavný súd ako dostatočnú, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre náležité odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu. Zamietnutie sťažnosti sťažovateľa bolo založené na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

Ústavný súd zároveň poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

41. Ústavný súd v uvedenej súvislosti ďalej pripomína, že nie je „skutkovým súdom“, sám dokazovanie spravidla nevykonáva a nie je preto ani oprávnený do skutkových záverov všeobecných súdov (okrem už uvedených prípadov) zasahovať (II. ÚS 472/2014).

42. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté rozhodnutie krajského súdu v ničom nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým rozhodnutím krajského súdu a obsahom práva, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení.

43. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.2 K namietanému porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b), c) a d) dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu

44. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, ústavný súd konštatuje, že toto ustanovenie je aplikovateľné na situáciu, keď je spochybňovaná zákonnosť uväznenia po odsúdení príslušným súdom. Z argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ nespochybňuje zákonnosť svojho uväznenia po odsúdení príslušným súdom, ale namieta arbitrárnosť rozhodnutia krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol jeho sťažnosť proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým

okresný súd zamietol sťažovateľov návrh na povolenie obnovy konania, a teda čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru nie je na prípad sťažovateľa aplikovateľný.

45. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru v kontexte argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti, ústavný súd upriamuje pozornosť na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej je ustanovenie čl. 5 ods. 4 dohovoru aplikovateľné na situáciu následnej súdnej kontroly zákonnosti obmedzenia osobnej slobody (t. j. napr. na rozhodovanie o žiadosti väzobne stíhanej osoby o prepustenie na slobodu a rozhodovanie o jej ponechaní vo väzbe a pod.). Na prípad sťažovateľa, ktorý ústavnou sťažnosťou napáda rozhodnutie krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol sťažovateľov návrh na povolenie obnovy konania, teda čl. 5 ods. 4 dohovoru aplikovateľný nie je.

46. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b), c) a d) dohovoru, ústavný súd, vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, konštatuje, že pod ochranu podľa čl. 6 dohovoru nespadá konanie o návrhu na povolenie obnovy konania, pretože v tomto konaní ide o vydanie rozhodnutí, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru (o tom už bolo právoplatne rozhodnuté v pôvodnom konaní, ktorého obnovy sa sťažovateľ domáhal). Inak povedané, pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda na konanie o obnove a čl. 6 dohovoru ani nezaručuje právo na revíziu procesu. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru sa preto možno domáhať až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania (m. m. III. ÚS 223/2017, II. ÚS 390/2019).

47. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a), b), c) a d) dohovoru rozhodnutím krajského súdu

sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.3 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny napadnutým rozhodnutím krajského súdu

48. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny napadnutým rozhodnutím krajského súdu, z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o porušení týchto práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, t. j. od porušenia týmto ustanovením zakotvených ústavnoprávných princípov. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny.

49. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny rozhodnutím krajského sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

III.4 K namietanému porušeniu čl. 7 ods. 5, čl. 127 ods. 2 a 3, čl. 144 a čl. 149 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu

50. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 7 ods. 5, čl. 127 ods. 2 a 3, čl. 144 a čl. 149 ústavy napadnutým rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že tieto ustanovenia nie sú vyjadrením žiadneho základného práva alebo slobody, o porušení

ktorých by ústavný súd mohol rozhodnúť v rámci konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

51. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie čl. 7 ods. 5, čl. 127 ods. 2 a 3, čl. 144 a čl. 149 ústavy rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 Tos 24/2020 z 23. marca 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

52. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

53. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

54. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti

sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovet (bod 1 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. augusta 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu